

Pleidooi voor brandveilige bekabeling

Samen werken aan meer brandveiligheid

UNETO-VNI, NEDEK en ISSO werken nauw samen om de brandveiligheid in gebouwen te vergroten. Het betreft met name complexe gebouwen en gebouwen waar veel (minder mobiele) mensen samenkomen. Daarbij benaderen wij brandveiligheid onder andere vanuit de keuze van de juiste kabels. Gezamenlijk willen wij alle betrokken partijen – van overheid tot investeerder en van installateur tot gebruiker – bewustmaken van hun verantwoordelijkheid die zij in dit keuzetraject dragen. Gezamenlijk reiken wij ook instrumenten aan om de brandveiligheid in die gebouwen te vergroten. Een van die instrumenten is de NTA 8012 en een daarvan afgeleide (digitale) checklist, waarvan het gebruik niet langer vrijblijvend kan zijn. Onze gezamenlijke inspanningen moeten ertoe leiden dat er in Nederland bij brand minder slachtoffers vallen en minder economische gevolgschade ontstaat als gevolg van schadelijke rookontwikkeling en het vrijkomen van corrosieve gassen. Daarbij doen we graag een appél op uw medewerking.

UNETO-VNI, NEDEK, ISSO

Onze focus: kabels en brandveiligheid

Als het gaat om de elektrische installaties bepalen de kabelmaterialen de mate waarin een brand zich kan verspreiden in het gebouw en de hoeveelheid hitte en rook die vrijkomt. Weliswaar zijn traditionele kabels in zekere mate zelfdovend, maar ze veroorzaken in geval van brand een zeer sterke rookvorming. Moeilijk brandbare halogeenvrije kabels daarentegen

hebben goede zelfdovende eigenschappen en veroorzaken slechts een zeer beperkte rookvorming bij brand. Bovendien zijn de verbrandingsgassen niet zuur, waardoor bij inademing de negatieve gevolgen voor mensen en ook gevolgschade aan installaties en goederen aanzienlijk beperkt worden. Het risico bij brand bepaalt dus waar welk type kabels toegepast moeten worden. Dit is afhankelijk van de complexiteit en de functie van het gebouw en van andere maatregelen die de gevolgen van brand beperken. Juist in grote moderne bouwwerken neemt de complexiteit van de elektrische installatie toe. Het is veelal een groot, ingewikkeld netwerk van elektrische en databekabeling. De hoeveelheid kunststof neemt daardoor sterk toe; dat kan per vierkante meter vloeroppervlak oplopen tot enkele liters. Daardoor neemt bij brand de kans op het ontstaan van rook en giftige gassen aanzienlijk toe. Daarnaast lopen al die kabels van ruimte naar ruimte en kunnen daardoor snel een brand verspreiden. UNETO-VNI, NEDEK en ISSO zijn van mening dat met name in die gebouwen standaard halogeenvrije kabels moeten worden toegepast.

De rookontwikkeling die bij een brand in een aannemersbedrijf uit Amersfoort in 2007 ontstond, illustreert het gevaar dat mensen hierbij kunnen lopen. In dit geval ontstond de heftige rookontwikkeling gelukkig buiten.

Onze aanpak

Wij pleiten voor de standaard toepassing van moeilijk brandbaar halogeenvrije kabels in complexe gebouwen en gebouwen waar veel (minder mobiele) mensen samenkomen.

Wij pleiten voor een integrale benadering van brandveiligheid voor gebouwen. Daarbij dienen de bouwkosten, inclusief de relatief lage meerkosten voor halogeenvrije bekabeling, integraal te worden afgezet tegen de gevolgschade bij brand.

Wij ontwikkelen en stimuleren het gebruik van instrumenten die toepassing van de juiste kabels mogelijk maken en bijdragen aan het bereiken van de minimale brandveiligheidseisen vermeld in het Bouwbesluit.

Daarbij vergroten wij ook de bewustwording dat gebouwen, dankzij de toepassing van halogeenvrije kabels op grond van de NTA 8012, brandveiliger worden. Wij benadrukken ook dat toepassing van de instrumenten past binnen de huidige beroepspraktijk en getuigt van goed vakmanschap. Zonder goede argumentatie kunnen bouwers, adviseurs en uitvoerders niet van deze richtlijn afwijken. Doen ze dat toch, dan kan dat gevolgen hebben voor aansprakelijkheid in geval van keuring of calamiteiten.

Wij informeren de overheid en marktpartijen over alle aspecten die verband houden met de keuze van de juiste kabel en benoemen ook best practices (o.a. RGD, RET en Luchthaven Schiphol).

Brandveiligheid: 'hot news'

Brandveiligheid in gebouwen staat in Nederland in de belangstelling. Denk aan de 'Schiphol-brand' in 2005 of meer recent de brand in de leidingschacht van een Apeldoorns ziekenhuis. In 2006 toonde een voorval aan dat de toepassing van de juiste kabel een factor is die de brandveiligheid én ook de economische schade bij brand mede bepaalt. Net zoals de aanwezigheid van een sprinklersysteem, vluchtroute aanduiding, een goed ventilatiesysteem, brandveilige doorvoeren of de toegepaste materialen voor de inrichting. Het ging om detentieboten, waarbij men zich bij de bouw aan de strikte regels van het Bouwbesluit dacht te houden. Een extra inspectie gaf aan dat de toegepaste kabels zorgden voor een onaanvaardbaar risico bij brand, dit in verband met de rookvorming.

Onze inzet: brede verantwoordelijkheid

De Volendamse cafébrand en de Schiphol-brand hebben inmiddels wel zaken losgemaakt. Zo groeit bij steeds meer organisaties de bewustwording dat in gebouwen een hoger veiligheidsniveau vereist is dan het absolute minimum dat in het Bouwbesluit is vastgelegd. Wij vinden dat - naast het voorkomen van dodelijke slachtoffers - ook de overige gevolgen beperkt moeten worden, zoals omvangrijke evacuaties, emotionele en materiële schade, claims en onderbreking van de bedrijfsvoering.

De overheid moet tegemoet komen aan enerzijds de groeiende, maatschappelijke behoefte aan meer veiligheid en anderzijds de behoefte aan minder regelgeving. Daarom beperkt de overheid zich steeds meer tot het vaststellen van minimum veiligheidsniveaus in het Bouwen (toekomstige) Gebruiksbesluit. Hoe die veiligheidsniveaus worden ingevuld en nageleefd ziet zij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partijen in de keten.

Een groot ziekenhuis is een voorbeeld van een gebouw waarin standaard halogeenvrije kabel zou moeten worden toegepast. Dat brand ook in dit type gebouwen een reëel gevaar is, toont deze foto aan: een brand in het Lucas Ziekenhuis in Utrecht (2007).

Van bouwers, ontwerpers, ontwikkelaars en gebruikers van gebouwen wordt steeds meer verwacht dat zij de risico's onderkennen. En ook dat zij de bestaande praktijk kennen en de beschikbare middelen en methoden om een goed veiligheidsniveau te bereiken. Het strikt opvolgen van het Bouwbesluit en zich daar achter verschuilen is onvoldoende.

Ons appèl op marktpartijen

Toeleveranciers en fabrikanten zorgen voor voorlichting en informatie over de juiste producten en dragen zorg (i.s.m. groothandels) voor een goede beschikbaarheid van de producten. Ook werken zij aan continue productverbeteringen. Installateurs dragen zorg voor goed ondernemerschap en vakmanschap. Zij houden hun kennis bij en zijn zich bewust van de risico's van kabels in relatie tot brandveiligheid. Op basis van kennis en expertise, adviseren ze klanten en installeren zij brandveilige oplossingen.

Adviseurs en ontwerpers dragen vanuit hun kennis en vakmanschap bij aan brandveilige oplossingen en geven zich rekenschap van voorschriften en richtlijnen. Zij kiezen voor een integrale benadering van brandveiligheid en werken aan het veiligheidsniveau dat toekomstige gebruikers ver-

wachten. Bij kostenafwegingen gaan zij uit van integrale gebruikskosten en adequate veiligheidsniveaus. Opdrachtgevers benaderen brandveiligheid vanuit hun verantwoordelijkheid voor de (toekomstige) gebruikers. Zij streven niet alleen naar het absolute minimum, maar hebben aandacht voor het totale brandveiligheidsconcept. Gebruikers van gebouwen spreken hun verwachting uit over het gewenste veiligheidsniveau. Gebruikersplatforms onderkennen het belang van een integrale benadering van brandveiligheid, inclusief de elektrische installatie en de gebruikte bekabeling.

De overheid verdiept zich in innovatieve ontwikkelingen en nieuwe mogelijkheden om brandveiligheidsniveaus te verhogen en vertaalt die in regelgeving.

Regelgeving

Het ontwerpen en installeren van elektrische installaties is vastgelegd in diverse normen. De installatievoorschriften in de norm NEN 1010, waar het Bouwbesluit naar verwijst, waarborgen de gebruiksveiligheid en voorkomen dat de elektrische installatie een brand kan veroorzaken. NEN 1010 stelt weliswaar dat bij de keuze van installatiematerialen ook rekening moet worden gehouden met de gevolgen bij brand, maar blijft op dit punt te vaag, met name wat betreft de invloed van de elektrische installatie en gebruikte materialen op mogelijke brandontwikkeling, brandvoortplanting en rookvorming. Aanvullend is daarom een NTA 8012 opgesteld, die aan de hand van een standaard methodiek een richtlijn geeft voor de toe te passen bekabeling in specifieke gebouwen. Wij pleiten dan ook voor toepassing van deze richtlijn. Dat de keuze van kabels hierbij wel degelijk van belang is voor de brandveiligheid blijkt ook uit het feit dat een classificatie van de brand- en rookeigenschappen van kabels sinds 2006 is opgenomen in de Europese bouwproducten richtlijn.

Aan de slag met brandveiligheid

Ons appèl blijft niet bij woorden. We reiken gezamenlijk ook instrumenten aan die alle betrokken partijen in staat stellen een bijdrage te leveren aan het vergroten van de brandveiligheid in die gebouwen waar het nodig is.

Normen en voorschriften

- NEN 1010 Veiligheidsbepalingen voor laagspanningsinstallaties
- NTA 8012 Beperking van schade als gevolg van brand van en via de elektrische leidingen in de elektrische installatie (Nederlands Technische Afspraak)

Checklists

- Checklist Brandveilige Bekabeling conform NTA 8012, te downloaden op www.brandveiligeinstallaties.nl of te bestellen: via de webshop van UNETO-VNI, www.uneto-vni.nl, artikelnr. 46513
- Interactieve online checklist Brandveilige Bekabeling op www.brandveiligeinstallaties.nl

Meer informatie

www.brandveiligeinstallaties.nl

Checklist Brandveilige Bekabeling
Beoordeling conform NTA 8012, beperking van schade als gevolg van brand van en via elektrische leidingen in de elektrische installatie.

Lees voor gebruik de toelichting op pagina 5.

1

Dossiernummer: _____

Project

De beoordeelde naam: _____

Type gebouw: _____

Functie/ruimte: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Bouwjaar: _____

Kavel no.: _____

Opdrachtgever:

Naam: _____

Bedrijf: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Telefoon: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Contactpersoon: _____

De opdrachtgever gaat akkoord met de beoordeling: ☐ ja ☐ nee Evt. paraaf: _____

Beoordeling uitgevoerd door:

Naam: _____

Bedrijf: _____

Telefoon: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Datum beoordeling: _____

Handtekening: _____

Nadere opmerkingen betreffende de beoordeling: _____

NEDEK

UNETO-VNI

Postbus 188
2700 AD Zoetermeer
T 079 325 06 50
E info@uneto-vni.nl

Postbus 190
2700 AD Zoetermeer
T 079 353 11 40
E nedek@fme.nl

Postbus 577
3000 AN Rotterdam
T 010 206 59 69
E isso@isso.nl